



# Informační společnost

Michal Černý

ISKM64

2020

# Organizační drobnosti

- Aktivní účast (nejméně 80%), zpracovaná esej na zvolené téma (10-15 tisíc znaků vč. mezer ideálně umístěná na Medium s tagem "Informacni spolecnost", v případě potřeby je možné ji odevzdat také e-mailem), krátký rozhovor nad esejí.
- [Digital wellbeing: jak být spokojený online i offline](#)
- [Otevřené vzdělávací zdroje: Česko jako open source velmoc?](#)
- [Co mohou změnit pokuty za zneužití dominantního postavení na trhu?](#)
- [Open source a evropská politika: nesmělá systematická cesta k otevřenosti](#)
- [Chceme nediskriminující umělou inteligenci, ale sami to neumíme](#)
- [Koha: otevřený informační systém pro knihovny](#)
- [Potřebujeme pravidla pro vývoj umělé inteligence?](#)
- [Proč jsou monopoly problém: pár střípků z Google a politiky](#)



# Témata v semestru

(a prostor pro Vaši volbu)

# Historie informatiky

- Informatika jako technika iniciující společenské změny
- Proč vlastně chceme počítat?
- Dovedeme si dnes představit život bez ICT?
- Víte kdy, jak a proč vznikly první počítačové sítě a k čemu byl www?
- Jak se otcové zakladatelé vzdalují od svých dětí?

# Informační revoluce

- Jak souvisí průmyslová a informační revoluce?
- V čem jsou jiné a co mají společného?
- Co vlastně znamená „informační exploze“?
- Jak funguje Moorův zákon a proč je pro nás důležitý?
- Proč nemohou fungovat prediktivní modely a futurologické scénáře?
- Co jsou to informační války a jak fungují?

# Technologické změny

- Jak technologie mění zdravotnictví?
- Jak technologie mění dopravu?
- Jak technologie mění fungování vědy?
- Jak technologie ...?
  
- Metodologický obrat od „co“ k „jak“.

# Ekonomické změny, změny v managementu

- Co jen se to stalo s naší báječnou průmyslovou společností?
- Jak vznikají nová pracovní místa?
- Jaké jsou nové a očekávané pracovní pozice?
- Co bude třeba umět a znát?
- Jak se mění firemní kultura s technologiemi?
- Jakou roli v tom všem hrají mileniálové?
- Jak fungují obchodní války?

# Společenské změny, demokracie, občanská participace

- Jak technologie mění společnost jako takovou?
- Je kyberprostor novou formou kolonialismu nebo motorem demokracie?
- Co je to právo na zapomnění?
- Jak funguje cenzura?
- Jak technologie umožňují nové chápání demokracie a občanské participace?
- Jakým způsobem naložit s e-governmentem?



# Změny v umění a kultuře

- Jaké nové formy umění přinesli moderní technologie?
- Může umělá inteligence „provozovat“ umění?
- Jak fungují digitální galerie?
- Jakým způsobem folk art překresluje tvář celého kyberprostoru?
- Co jsou a jak je možné reflektovat sociální sítě pro umělce?
- Jakou roli v nové kultuře hrají influenceři, youtubeři....?

# Sociální informatika

- Co je to sociální informatika?
- Kde a jak se dá studovat?
- Jak modelovat pomocí technologií společenské jevy?
- Proč lidé nepoužívají techniku vždy tak, jak si představujeme?
- V čem spočívá paradox produktivity?

# Učící se společnost

- Jak jsme se z industriální společnosti dostali k té učící se?
- Co na úrovni státu k existenci takové společnosti potřebujeme?
- Proč je nutné se učit?
- Jak souvisí informační gramotnost s možností demokratického fungování státu?
- Jaké nové formy vzdělávání a vzdělanosti se objevují?
- Jak se učí stroje?

# Patenty a otevřená kultura


- Co by na současnou společnost řekl Popper?
- Co je to open source?
- Jaké jsou jeho společenské a kulturní přesahy?
- Co jsou a jak fungují open source filmy nebo hardware?
- Jak se vyjel koncept patentové ochrany?
- Proč je tak složité s patenty rozumně pracovat v kontextu EU i světového práva?
- Jak souvisí patenty a inovace?

# Digitální antropologie

- Jak technologie mění:
  - Jak myslíme?
  - Jak se učíme?
  - Jak poznáváme?
  - Jak jednáme?
  - Jak spolu interagujeme?
- Co přináší koncept inforgů?
- Není naše pojetí světa příliš antropocentrické?
- Kde je hranice mezi člověkem a strojem?

# Filosofické problémy a informační společnost

- Je technooptimismus na místě?
- Co předpovídají utopie a dystopie pro informační společnost?
- Je nutné změnit koncept celého uchopování společnosti?
- Kultura tvořivosti vs. Kultura kopírování
- Tři styly myšlení a jednání
- Problematika implementace myšlenkových směrů založených na distinkci subjektu a objektu do moderního myšlení.
- Etické problémy: hledání nové rovnováhy

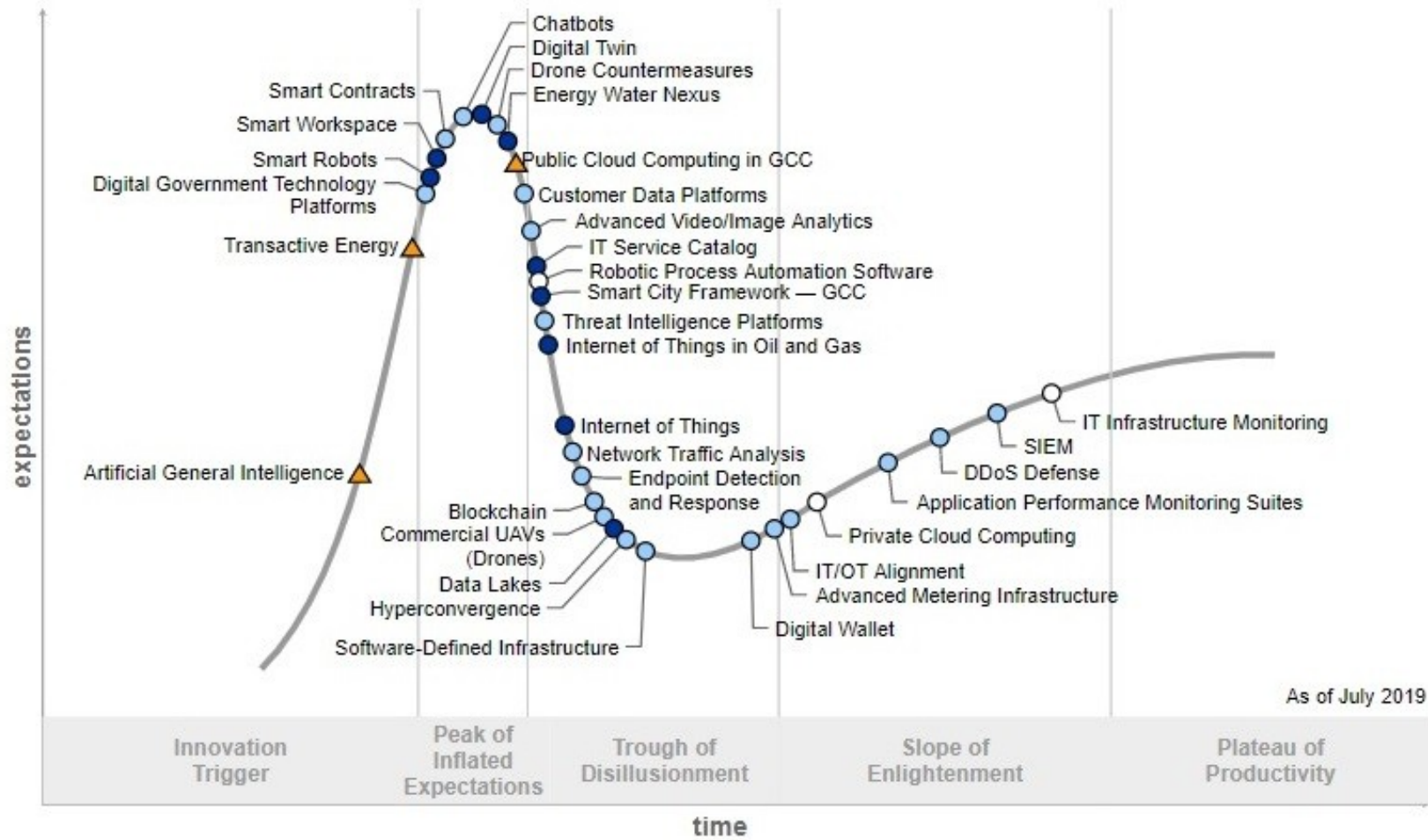
The background features several concentric, overlapping red curved lines that sweep across the frame from the top left towards the bottom right. A dashed red line follows a similar path, starting from the top left and ending with a solid red arrowhead pointing towards the left side of the text.

**Co je to ta  
informační  
společnost?**

# Informační společnost

- Jonák: „Společnost založená na **integraci** informačních a komunikačních technologií do **všech oblastí** společenského života v takové míře, že zásadně **mění společenské vztahy a procesy**. Nárůst informačních zdrojů a komunikačních toků vzrůstá do té míry, že ho **nelze zvládat** dosavadními informačními a komunikačními technologiemi.“
- Zlatuška: „Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, uchování a přenosu informací. **Ze zpracování informací se stává významná ekonomická aktivita**, která jednak **prostupuje** tradičními ekonomickými či společenskými aktivitami a **jednak vytváří zcela nové příležitosti a činnosti, které podstatně ovlivňují charakter společnosti**.“
- Cejpek: „Informatizace společnosti velmi výrazně **zvětšuje objem** potenciálních informací. Umožňuje vytvářet na **stále větších plochách** obrovské, dříve netušené **zásobárny zaznamenaných znalostí a zkušeností**, stále většími rychlostmi je **podle předem stanovených hledisek** třídít a vyvolávat z nich ty, o nichž se domníváme, že je potřebujeme.“
- Šlapák: „Informační společnost, o které se v současnosti tolik hovoří a říká se, že v ní žijeme, můžeme charakterizovat stručně i tak, že **postupy dosahování zisku jsou v ní založeny na intenzivním a inteligentním používání informací**, což myslím vyjadřuje podstatu ekonomického nazírání na informační společnost, které osobně řadím tzv. „až na první místo“.“





Plateau will be reached:

○ less than 2 years   ● 2 to 5 years   ● 5 to 10 years   ▲ more than 10 years   ⊗ obsolete before plateau